

SLAUGOS STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMAS BENDROSIOS PRAKTIKOS SLAUGOS STUDENTŲ POŽIŪRIU

Dalė Smaidžiūnienė, Rasa Juozapavičienė

Kauno kolegija

Anotacija. Viešame sektoriuje reformuojama dauguma valstybės veiklos sričių ir kaip niekad anksčiau šiandieną dėmesys sutelktas į klientus ir paslaugų kokybę. Lietuvos aukštojo mokslo institucijose parengiant ir įgyvendinant Europos kreditų kaupimo ir perkėlimo nacionalinę koncepciją, mokymo institucijoms suteikiama laisvė, kuriant programas, bet kartu skatinama siekti kokybiško studijų organizavimo. Straipsnyje nagrinėjama slaugos studijų kokybę lemintys veiksniai ir studentų požiūris į slaugos studijų kokybę atspindinčius aspektus. Tyrimo tikslas - atskleisti bendrosios praktikos slaugos studentų požiūrį į slaugos studijų kokybę Kauno kolegijos Medicinos fakultete. Tyrimo uždaviniai: 1. Išanalizuoti slaugos studijų kokybę lemiančius veiksnius. 2. Įvertinti bendrosios praktikos slaugos studijų programos studentų nuomonę apie slaugos studijų organizavimo kokybę. 3. Išskirti teigiamus ir neigiamus slaugos studijų organizavimo aspektus. Tyrimo objektas - slaugos studijų kokybė studentų požiūriu. Tyrimo metodai - mokslinės literatūros analizė, kiekybinė ir kokybinė apklausos duomenų turinio analizė. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad dauguma slaugos studijų studentų geriausiai vertino studijų turinio atitikimą profesinėms kompetencijoms, dėstytojų gebėjimą sudominti/sumotyvuoti studentus bei dėstytojų reiklumą studentų žinioms įgyti. Atsiskleidė ir tobulintini studijų kokybės aspektai: grįžtamojo ryšio studentui suteikimas bei dėstytojų profesionalumo stoka pateikiant mokymosi medžiagą. Daugumos bendrosios praktikos slaugos (BPS) studentų nuomone, esminis teigiamas slaugos studijų dalykas yra slaugos teorijos siejimas su slaugos praktika. Teigiamai studentų požiūriu buvo įvertintas dėstytojo reiklumas žinioms įgyti. Studentai pozityviai įvertino ir naujų mokymo/si metodų taikymą.

Raktiniai žodžiai: slaugos studijos, studijų kokybė, studijų proceso organizavimas.

Įvadas

Švietimo sistemos internacionalizacijos tendencijos, Europos švietimo dimensijų kontekstas sąlygoja ugdomosios veiklos ir jos kokybės pokyčių būtinybę. Ugdomosios veiklos kokybė tampa kiekvieno organizacijos nario atsakomybe ir rūpesčiu, efektyviai įtraukiant ugdytinius į nuolatinio tobulėjimo procesą (Gedminienė, Gumuliauskienė, 2008). Lietuvos aukštojo mokslo institucijose rengiant ir įgyvendinant Europos kreditų kaupimo ir perkėlimo nacionalinę koncepciją yra pradėta taikyti „Tuning Educational Structures in Europe“ projekto įtvirtinta ECTS metodika. ECTS yra į besimokantįjį orientuota sistema, kuri reikalauja, kad studijuojantysis atsidurtų studijų programų kūrimo ir vykdymo proceso centre ir suteikia jam daugiau galimybių rinktis studijų turinį, būdą, trukmę bei jų vietą. ECTS suteikia mokymo institucijoms laisvę, kuriant programas, bet kartu skatina siekti kokybiško studijų organizavimo (Markevičienė, Račkauskas, 2011).

Moksliniai tyrimai rodo, jog programą svarbu tobulinti, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius ir ES nurodomas gaires, kurios skatina siekti geresnės studijų kokybės (Jović, Knežević ir kt., 2015).

Tyrimo aprašymas. Siekiant įvertinti Slaugos studijų kokybę bendrosios praktikos slaugos studijų studentams, praėjus visus studijų etapus (po diplominio darbo gynimo), buvo vykdytas tyrimas. Studentams klausimyne buvo pateikti atviri ir uždari klausimai, kurie atspindėjo šiuos studijų kokybės aspektus: mokomosios medžiagos pateikimą studentui, dėstytojo gebėjimą sudominti, mokymo me-

todų taikymą per studijas, studijų turinio atitikimą studijuojamo dalyko profesinėms kompetencijoms.

Tyrimo imtis. Tyrime dalyvavo 33 Kauno kolegijos Medicinos fakulteto bendrosios praktikos slaugos paskutiniojo kurso studentės.

Tyrimo tikslas - atskleisti bendrosios praktikos slaugos studentų požiūrį į slaugos studijų kokybę Kauno kolegijos Medicinos fakultete.

Tyrimo uždaviniai:

1. Išanalizuoti slaugos studijų kokybę lemiančius veiksnius.

2. Įvertinti bendrosios praktikos slaugos studijų programos studentų nuomonę apie slaugos studijų organizavimo kokybę.

3. Išskirti teigiamus ir neigiamus slaugos studijų organizavimo aspektus.

Tyrimo objektas - slaugos studijų kokybė.

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė. Kiekybinė ir kokybinė apklausos duomenų turinio analizė. Tyrimo duomenys buvo apdoroti taikant Content (turinio) analizę bei analizuojant absoliučius skaičius.

Slaugos studijų kokybės samprata

Šiandien bendrąja prasme aukštojo mokslo kokybė dažniausiai suprantama kaip dviejų sampratų derinys:

1. Aukštosios mokyklos siekiamų tikslų tinkamumas (angl. fitness of purpose), t. y. tikslų atitiktis institucijos misijai, vidaus ir išorės dalininkų išreikštiems ir numanomiems lūkesčiams bei poreikiams.
2. Aukštosios mokyklos turimų išteklių ir su-

daromų sąlygų tinkamumas bei veiklos efektyvumas (angl. fitness for purpose) užsibrėžtai misijai ir nusistatytiems strateginiams tikslams įgyvendinti. (Milišiūnaitė, Butkienė, Juknytė –Petreikienė, 2011). Tarptautiniuose dokumentuose ir teorinėje literatūroje didelis dėmesys skiriamas studijų kokybės užtikrinimui. (Žilėnienė, 2005). Studijų kokybės pagrindu galima laikyti nuolatinį technologijų bei žmogiškųjų išteklių tobulinimą, taip pat nuolatinę šio proceso kontrolę (Borusevičienė 2008).

Apibrėždami studijų kokybę daugelis autorių cituoja J. Rudzevičių (2014), kuris studijų kokybę aukštojo mokslo organizacijose įvardija kaip mokyimo sistemos elementų savybių, leidžiančių maksimaliai tenkinti aukštojo mokslo organizacijos klientų (vidaus ir išorės), partnerių ir kitų suinteresuotų šalių esamus ir numanomus poreikius bei lūkesčius.

Viešame sektoriuje, kaip niekada anksčiau, dėmesys sutelktas į klientus ir paslaugų kokybę. Reformuojama dauguma valstybės veiklos sričių. Lietuvos aukštosios mokyklos taip pat yra viešojo administravimo objektai, jų, kaip ir kitų viešojo sektoriaus institucijų, veiklos kokybė yra ypač aktuali (Rainienė, 2004).

Studijų kokybę neatsiejama nuo dėstytojo profesionalumo ir dėstyto kokybės. Dėstyto kokybės aukštojo mokslo neuniversitetinėse studijose problematiką nagrinėjo J. Rudzevičius (2014), G. Žilėnienė (2005), L. Ušeckienė ir R. Bakutyte (2014). Kaip teigia L. Ušeckienė ir R. Bakutyte (2014), šiuolaikiniam dėstytojui keliami gana aukšti reikalavimai, dėstytojui neužtenka save suvokti tik kaip asmenį, kuris dirba su studentais, galiausiai jo dėstyimą lemia ir socialinė institucija, dalyvavimas jos veikloje. Anot J. Rudzevičiaus (2014), siekiant pagerinti studijų kokybę, specializacijos disciplinų paskaitas studentams turėtų skaityti tik aktyvų mokslinį ir/ar konsultacinį darbą vykdančius dėstytojai, integruojantys į paskaitas ir kitas mokyimo formas savo ir kitų mokslininkų naujausių tyrimų rezultatus.

Anot I. Savickienės (2006), plėtojant kokybės užtikrinimo sistemą, svarbu analizuoti ir vertinti mokymo/si proceso vyksmą ir daryti sprendimus apie studijų kokybės gerinimo poreikius.

Apžvelgus mokslinę literatūrą galime teigti, kad slaugos studijų proceso organizavimo bei kokybės tyrimų Lietuvoje ir kitose šalyse atliekama nedaug. Autoriai T. Pourghaznein, H. Sabeghi, K. Shariatinejad (2015) nagrinėjo modernių mokymo metodų įtaką slaugos studijų kokybei, M. Yedidia (2014) analizavo žmogiškųjų išteklių: dėstytojų profesinio gyvenimo, amžiaus įtaką slaugos studijų kokybei. Lietuvoje slaugos studijų mokymo aplinkų praktikų vietoje įtaką slaugos studijų tikslams pasiekti analizavo V. Pisčalkienė ir R. Rimkienė (2011). Slaugos studijų studentų savarankiškų darbų kokybę bei

tobulinimo aspektus nagrinėjo D. Smadžiūnienė ir V. Rastenienė (2014). Mentorystės slaugos studijų procese problemas tyrinėjo S. Paulikienė (2014). Anot jos, „mentorystė šiuolaikinėje slaugos praktikoje neatsiejama nuo studentų praktinio mokymo ir yra ypač svarbi praktinio mokymo kokybei, studentų praktinės ir mokymo (-si) patirčių susiejimui, asmeniniam ir profesiniam tobulėjimui.

Pastaruoju metu vienu iš keleto prioritetinių klausimų, keliamų SAM - slaugos studijos ir tęstinis mokymas, planuojami slaugytojų mokymo ir rengimo pokyčiai [3]. SAM atstovė O. Vitkūnienė (2015) teigia, kad Europos Sąjungos slaugos darbuotojų siekis – kokybiškos slaugos studijos, nes „kuo geresnis slaugytojų išsilavinimas, tuo geresni sveikatos rezultatai“. Bendrosios praktikos slaugytojui reikalingi bruožai: slaugos mokslo/praktikos, profesinio vaidmens vystymas, slaugos koordinavimas, mentorystės vaidmens atlikimas, globalus sveikatos priežiūros vertinimas, technologijų panaudojimas studijų procese, žmogiškosios vertybės, susiformavęs etiškas ir kritinis mąstymas, bendravimo/ bendradarbiavimo savybės ir kt. (Steikūnienė, Gaigalienė, 2005).

Amerikiečių autorių nuomonė, vertinant slaugos studijų perspektyvas, sutampa su ES siekiais. Amerikiečių sveikatos priežiūros kokybės specialistai paragino slaugytojų rengimo institucijas bei švietimo sveikatos priežiūros specialistus laikytis šių prioritetų: į pacientą orientuotos priežiūros, komandinio darbo ir bendradarbiavimo, įrodymais grįstos slaugos praktikos, slaugos kokybės kėlimo, saugos ir informatikos diegimo į slaugos praktiką. (Pollard, Stapleton, 2014).

Anot I. Savickienės (2006), studijų kokybė - tai sąlygų, suteikiamų asmens saviugdai universitete plėtoti ir kvalifikacijai įgyti, atitikimas apibrėžtiems reikalavimams (poreikiams), tenkinantiems vartotojų poreikius. Bendrosios praktikos slaugos studijų kokybė susideda iš daugelio veiksnių: mokomosios medžiagos atitikimo dalyko turiniui, profesionalaus medžiagos pateikimo, studento motyvacijos ir teigiamo santykio su studijų dalykais, mokymo metodų lankstumo, tinkamumo, pozityvaus studento ir dėstytojo kontakto, slaugytojo/dėstytojo motyvacijos, suprantamo informacijos pateikimo, studijų turinio atitikimo profesinėms kompetencijoms, mokymo metodų įvairovės, reikalavimų tikslumo, reguliaraus atsiskaitymo, aiškios vertinimo sistemos, grįžtamojo ryšio gavimo, lankstaus dėstyto, dėstytojų kvalifikacijos.

Nepaisant to, kokią edukacinę aplinką kuria dėstytojas, kiekvienas studentas ją supranta individualiai: priklausomai nuo auklėjimo, turimos patirties, kompetencijos, vertybinių nuostatų ir motyvacijos. Norint visapusiškai įvertinti studijų kokybę, reikia į studijų procesą pažvelgti studentų akimis.

Tyrimo rezultatai ir jų aptarimas

Siekiant įvertinti studentų požiūrį į slaugos studijų kokybę KKMf slaugos studijų studentams bu-

vo pateikti klausimai su teigiamą, vidutinį ir blogą studijų kokybės vertinimą atspindinčiais atsakymų variantais. Atsakymų į šiuos klausimus rezultatai pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Bendrosios praktikos slaugos studijų programos studentų nuomonė apie slaugos studijų organizavimo kokybę.

Kriterijai	Puikiai /gerai	Vidutiniškai	Blogai
Mokomosios medžiagos atitikimas dalyko turinį	24	9	0
Medžiagos pateikimo profesionalumas	5	19	9
Dėstytojų gebėjimas sudominti/ sumotyvuoti studentus	25	6	2
Mokymo metodų lankstumas/tinkamumas	12	22	1
Studijų turinio atitikimas profesinėms kompetencijoms	28	3	2
Aiški vertinimo sistema/vertinimo kriterijų pateikimas	24	9	0
Teigiama komunikacija dėstytojas- studentas	25	8	0
Grįžtamojo ryšio studentui suteikimas	18	2	11
Dėstytojų reiklumas studentų žinioms įgyti	25	8	0
Metodinės medžiagos pateikimas/ prieinamumas studentui	11	20	2
Dėstytojų kvalifikacija	23	10	0

Dauguma (85 proc.) slaugos studijų studentų geriausiai (puikiai ir gerai) vertino studijų turinio atitikimą profesinėms kompetencijoms, dėstytojų gebėjimą sudominti/ sumotyvuoti studentus (75 proc.) bei dėstytojų reiklumą studentų žinioms įgyti. Blogiausiai įvertinti studijų kokybės aspektai yra: grįžtamojo ryšio studentui suteikimas – trečdalis stu-

dentų (33 proc.) bei medžiagos pateikimo profesionalumas – beveik trys dešimtadaliai studentų (27 proc.).

Atsakymų į atvirus klausimus turinio analizė atskleidė teigiamas bendrosios praktikos slaugos studijų patirtis. Tyrimo rezultatai pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė. Teigiami bendrosios praktikos slaugos studijų aspektai.

Kategorijos	Subkategorijos	Autentiški studentų pasisakymai
Teorijos ir praktikos vienovė	Dalykų siejimas su slaugos praktika	„Chirurgija labai patinka, nes daug praktikos“. „...pateikiami praktiniai pavyzdžiai, dėstytoja gerai išmoko, nes turi gerą darbo patirtį“.
Įgalinimas efektyviai studijuoti	Dėstytojo reiklumas studentų žinioms įgyti	„Išreikalauja ir komunikuoja“ „Verčia visada būti pasiruošus paskaitai“ „Ir ... griežtos, bet teisingos“
Inovatyvių mokymo metodų taikymas	Efektyvus naujų metodų taikymas	„... taiko naujus mokymo metodus, įvairesnes užduotis“ „kai kurios dėstytojos taiko, įvairius mokymo metodus, todėl būna įdomios paskaitos...“
	Studento įtraukimas/ sudominimas	„bando taikyti ir dėstytojos ..., tačiau tos užduotys ne visada įtraukiančios, o kartais neįdomios“
Priimtina studento poreikius atitinkanti edukacinė aplinka	Studento sudominimas	„Įdomiai veda paskaitas, moka sudominti studentą“
	Mokymasis be streso	„Savaip įdomios paskaitos“ „Nėra neigiamų emocijų einant į paskaitas“
	Pateikiama taip, kad lengva įsiminti	„...paskaitas pateikia taip, kad įsigilini ir geriau atsimeni dėstomo dalyko medžiagą“

Daugumos BPS studentų nuomone (kartotinių skaičius 28), esminis teigiamas slaugos studijų dalykas yra slaugos teorijos siejimas su slaugos praktika, studentai labai vertina kai studijų procese „... pateikiami praktiniai pavyzdžiai“ bei dėstytoja „turi gerą darbo patirtį“. Teigiamai studentų požiūriu buvo įvertintas ir dėstytojo reiklumas žinioms įgyti (kartotinių skaičius – 22), tačiau vertėtų nepamiršti, kad toks studentų požiūris atspindi tik 4 kurso studentų nuomonę, kai studentai vis labiau identifikuoja į slaugytojo vaidmenį ir suvokia daugelį savo būsimos profesijos niuansų. Studentai pozityviai vertina ir naujų mokymo/si metodų taikymą studijų metu bei pabrėžia, kad tokios paskaitos paprastai būna įdomios: „kai kurios dėstytojos taiko, įvairius

mokymo metodus, todėl būna įdomios paskaitos...“ (kartotinių skaičius 15). Pozityvūs dalykai per studijas buvo ir studento sudominimas dėstomu dalyku (kartotinių skaičius - 15), mokymasis be streso (kartotinių skaičius - 12), įdomus mokomosios medžiagos pateikimas (kartotinių skaičius - 10). Kokybinio tyrimo metu išryškėjo tendencijos, kad modernų mokymą dažniausiai taiko tie patys dėstytojai. Kartotinių skaičius neatspindi realios situacijos ir nenurodo to, kad visi dėstytojai sudomina, taiko praktinę patirtį. Dėl etinių sumetimų, nei teigiamai vertinami studijų dalykai, nei neigiamai vertinami straipsnyje nebus nurodomi. Išskirtume ir tai, jog teigiamai vertinami buvo dažniausiai tie patys dėstytojai arba jų dėstomi dalykai.

3 lentelė. Neigiami bendrosios praktikos slaugos studijų aspektai.

Kategorijos	Subkategorijos	Autentiški studentų pasisakymai
Tobulintini didaktiniai aspektai	Mokymasis mintinai	„Betikslis kalimas, ar mums tikrai to reikia“ „Nežinau, kam mokytis knygą mintinai. Dabar vis tiek nieko neatsimenu.“ „Kai kurių dalykų... paskaitos nenaudingos, nes visiškai neatitinka pasirinktos specialybės“ „... dalyko paskaitos neįdomios“
	Nenaudingos paskaitos	
	Neįdomios paskaitos	„... dalyko studijų kokybė prasta, dėl nekontaktavimo su studentais, medžiagos daug nespėjam apdoroti, tenka remtis kitais šaltiniais“
	Per didelės pateikiamos medžiagos apimtys	„... dalyko metu suteikiama per mažai informacijos“
	Per mažai informacijos ciklo metu	„... dalyko paskaitos tikra kankinimų mašina...“
	Sekinanti organizmą paskaitos	
Organizaciniai studijų proceso trukdžiai		„Kartais nevyksta vieno (...) dalyko paskaitos“ „... dalykai galėtų būti trumpesni“

Tyrimas atskleidė, kad studentai neigiamai vertina kai kurių dalykų turinio mokymąsi mintinai. Jų teigimu, toks mokymasis neskatina ilgalaikio informacijos išlikimo – „vis tiek nieko neatsimenu“ (kartotinių skaičius – 18). Ketvirtą kurso studentai į mokymąsi žiūri per profesinių žinių prizmę ir neigiamai vertina dalykų turinio neatitikimą jų pasirinktai specialybei (kartotinių skaičius 14). Dėl ECTS metodikos diegimo į studijų procesą kai

kurių dalykų turinys buvo koreguotas, sumažinant akademinį valandų skaičių. Tyrimas atskleidė, kad reikėtų peržiūrėti kai kurių dalykų turinį ir/ar pateikiamą studentams medžiagą, atsižvelgiant ir į savarankiškam studijavimui skirtą laiką, kadangi studentai nespėja išanalizuoti visos gautos medžiagos (kartotinių skaičius - 9) arba, anot studentų, „dalyko metu suteikiama per mažai informacijos“ (kartotinių skaičius - 3).

Išvados

1. Slaugos studijų kokybę lemia dėstytojų pedagoginė ir dalykinė kvalifikacija, gebėjimas susieti dalyko turinį su slaugos srities moksliniais tyrimais ir slaugos praktika, asmeniniai gebėjimai sudominti studentus, pozityviai su jais bendrauti, gebėjimai aiškiai bei tiksliai pateikti reikalavimus mokymuisi, gebėjimai organizuoti reguliarius atsiskaitymus, suteikti studentams grįžtamąjį ryšį.
2. Vertindami bendrosios praktikos slaugos studijų organizavimo kokybės aspektus studentai teigiamai pažymėjo studijų turinio atitikimą profesinėms kompetencijoms ir dėstytojų reiklumą studentui. Daugiausiai neigiamų vertinimų buvo skiriama grįžtamajam ryšiui suteikti bei dėstytojų gebėjimams profesionaliai pateikti dėstomą medžiagą.
3. Kokybinio tyrimo rezultatai atskleidė, kad bendrosios praktikos slaugos ketvirto kurso studentai teigiamai įvertino specialybės studijų dalykų siejimą su slaugos praktika, į dalyko turinį integruojant praktinius pavyzdžius, naujų mokymo metodų taikymą bei dėstytojų gebėjimus pateikti dėstomą medžiagą taip, kad ji būtų lengviau įsimenama. Tobulintiniais aspektais studentai pažymėjo kai kurių dalykų turinį, apimtį, mokomosios medžiagos kiekį ir organizacinius trikdžius studijų metu.

Rekomendacijos

1. Organizuojant bendrosios praktikos slaugos studijas dalykų turinį sieti su profesinėms kompetencijomis. Slaugos programos specialybės dalykus turėtų dėstyti praktinę patirtį įgiję ir gebantys ją perteikti slaugytojai/dėstytojai.
2. Skatinti specialybės dalykų dėstytojus taikyti aktyvius metodus bei būti reikliems studentams.
3. Realizuojant slaugos studijas netaikyti mokymosi mintinai, stengtis sudominti studentus, siejant studijų turinį su praktiniais pavyzdžiais.

Literatūra

1. Borusevičienė, N., Černiauskiene, A., Latonaitė, Z. (2008). Studijų proceso kokybės vertinimas aukštojoje (neuniversitetinėje) mokykloje: vakarinių studijų formos studentų požiūris. Profesinės studijos: teorija ir praktka. Nr. 4 p. 28-36.
2. Gedminienė, D., Gumuliauskienė, A. (2008). Ugdymo kokybės vertinimas bendrojo lavinimo mokykloje: mokytojų ir mokinių požiūris. Acta Pedagogica Vilnensia: mokslo darbai. Nr. 21. p. 75–87.
3. Jović, D., Knežević, D., Skrobić, M. ir kt. (2015) . Attitudes and Opinions of Health Care Students of Medical Faculty in Banja Luka about Study Program and Nursing as a Profession. Prieiga per internetą: <http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=36&sid=ed9ce9d5-5063-40e8-b179-3821553bdaa8%40sessionmgr111&hid=101>

4. Yedidia, M. (2014). Effectiveness of Strategies Addressing the Nurse Faculty Shortage. Nursing Education Perspectives: September 2014, Vol. 35, No. 5, pp. 279-279. Prieiga per internetą: <http://www.nlnjournals.org/doi/full/10.5480/1536-5026-35.5.279>
5. LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymo 2015-02-10 „Dėl darbo grupės siūlymams dėl slaugos tobulinimo parengti“ NR. V-199 Darbo grupės siūlymai.
6. Markevičienė R., Račkauskas A. (2011). ECTS – Europos kreditų kaupimo ir perkėlimo sistema. Istorija. Diegimas. Problemos.
7. Milišiūnaitė, I., Butkienė, J., Juknytė-Petrekienė, I. (2011). Kompetencijų plėtotes ir studijų siekinių vertinimo metodikos integravimo į vidinę kokybės užtikrinimo sistemą rekomendacijos. P. 5.
8. Rainienė, A.G. (2004). Pedagogy Studies (Pedagogika), 70, 169- 174.
9. Ruževičius, J. (2014). Studijų kokybė: problemos ir tobulinimo išvalgos. Prieiga per internetą: <http://www.kvalitetas.lt/index.php?id=739>
10. Paulikienė, S. (2014). Veiksminga mentorystė slaugos studijų atvejais. Prieiga per internetą <http://journals.ku.lt/index.php/tiltai/article/viewFile/777/pdf>
11. Pisčalkienė, V., Rimkienė, R., Dovydaitis, J. (2011). Psichosocialinės aplinkos ir mokymo tikslų pasiekimo sąsajos praktinio mokymo vietoje. Sveikatos mokslai Nr 5, P. 196-203.
12. Pollard, M. L., Stapleton, M. (2014). Assessment of Quality and Safety Education in Nursing: A New York State Perspective. Nursing Education Perspectives Volume 35 Number 4 psl. 224- 229.
13. Pourghaznein, T., Sabeghi, H., Shariatinejad, K. (2015). Effects of e learning, lectures, and role playing on nursing students' knowledge acquisition, retention and satisfaction. Prieiga per internetą: <http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=37&sid=ed9ce9d5-5063-40e8-b179-3821553bdaa8%40sessionmgr111&hid=101>
14. Savickienė, I. (2006). Universitetinių studijų kokybės gerinimo prioritetai studentų ir dėstytojų požiūriu. Prieiga per internetą: <http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2006~1367157224361/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>
15. Smidžiūnienė, D., Rastienienė, V. (2014). Bendrosios praktikos slaugos studijų studentų aktyvaus įsitraukimo į savarankiškų darbų rengimą prielaidos. Sveikatos mokslai Nr. 6; P. 159-165.
16. Steikūnienė, R., Gaigalienė, M. (2005). Slaugos specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimo ypatumai mokymosi visą gyvenimą kontekste. Prieiga per internetą: http://vddb.library.lt/fedora/get/LT-eLABa-0001:E.02~2005~D_20050615_164234-36584/DS.005.0.02.ETD
17. Tautavičienė, B. Pedagoogo veiklos komponentės ugdymo procese. Prieiga per internetą: <https://ojs.kauko.lt/index.php/ssktpd/article/viewFile/389/386>
18. Ušeckienė, L. ir Bakutyte, R. (2014). Aukštųjų mo-

kyklų dėstytojų savo akademinės veiklos vertinimas. *Andragogika* 1(5).

19. Vitkūnienė, O. (2015). Europos Sąjungos šalių narių vyriausiųjų medicinos, slaugos ir odontologijos pareigūnų susitikimo medžiagos santrauka, Ryga.
20. Žilėnienė, G. (2005). Neuniversitetinių programų įgyvendinimo vertinimas: kolegijų absolventų požiūris. *Aukštojo mokslo kokybė 02/2005 psl.* 122-143.

TITLE OF ARTICLE: EVALUATION OF NURSING STUDIES ACCORDING TO STUDENTS OF GENERAL NURSING PRACTICE

Summary

The majority of state's activity fields are being reformed in the public sector and, as never before, the attention is paid to clients and the quality of services. Lithuania's institutions of higher education get freedom to create study programmes by carrying out Europe's national conception of shifting and accumulating credit points but at the same time they are encouraged to try to achieve qualitative organization of studies. In this article factors that influence quality of nursing studies will be investigated together with students viewpoint on the aspects that reflect nursing study quality. The goal of this research is to reveal nursing students viewpoint on quality of nursing studies in Kaunas University of Applied Sciences, Medicine faculty. Tasks of the research: 1. To analyze factors that influence nursing studies quality. 2. To evaluate students' (who study nursing general practice) opinion about quality of organizing nursing studies. 3. To point out positive and negative aspects of organizing nursing studies. The object of this research is nursing studies quality in students viewpoint. Methods of research – analysis of scientific literature, qualitative and quantitative analysis of questioning data. Research results have shown that the majority (85percent) of nursing students evaluated the fulfilment of study programme (in a professional way) as excellent, the lecturers ability to motivate and interest students and lecturers insistence on students getting as much knowledge as possible as great (75percent). The study quality aspects that were evaluated as worst were these: giving feedback – 33 percent and the professional presentation of material – 27 percent of students. Most of PBS students think that the main core of studies is to apply theoretical knowledge in practice, students really value it when during studying process they „get a lot of practical examples“ and the lecturer „has a great practical work experience“. Lecturer insistence on students acquiring knowledge was evaluated positively together with application of innovative studying methods during study years. The research has shown that students negatively evaluated learning information by heart, they do not like when there is too much or not enough information given and when lectures are boring and not connected to practical use. Conclusions: 1. The factors that influence study quality are these: lecturers pedagogical and professional qualification, ability to connect the content of study programme to scientific research and nursing practice, lecturers personal ability to interest students, communicate positively with them, ability to clearly establish demands for studying, to organize tests regularly and give feedback to students. 2. When students evaluated quality aspect of organizing nursing studies in general practice, students singled out the content of studies in conformity with professional competences and lecturers insistence on students as the most positive aspects. Giving feedback and lecturers ability to present studying material professionally were the aspects that received the most negative evaluation. 3. The results of qualitative research have shown that fourth study course students of general nursing practice evaluated linking profession study subjects with nursing practice at the same time integrating practical examples, as positive. They also evaluated positively applying innovative study methods and lecturers ability to present study material in a way that it would be easier for students to memorize. Students evaluated content, volume of some subjects and organization distractions during studies as the aspects that could and should be improved.

Keywords: nursing studies , quality of studies , organization of studying process .

Informacija apie autorius:

Dalė SMAIDŽIŪNIENĖ, Kauno kolegijos Medicinos fakultetas, Slaugos katedra, lektorė.
Mokslinių tyrimų kryptys: slaugos tyrimai, edukaciniai slaugos studijų tyrimai.
El. paštas: dale.smaidziuniene@go.kauko.lt.

Rasa JUOZAPAVIČIENĖ, Kauno kolegijos Medicinos fakultetas, Slaugos katedra, lektorė.
Mokslinių tyrimų kryptys: slaugos tyrimai, edukaciniai slaugos studijų tyrimai.
El. paštas: rasa.juozapaviciene@go.kauko.lt.